

Vihreä siirtymä ja rahoitusmahdollisuudet

Kehittämisjohtaja Juho Korpi

Hallitusohjelma asettaa kunnianhimoiset ilmastotavoitteet

Suomi pyrkii olemaan:

- **Hiilineutraali 2035** ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen
 - Edellyttää nopeampia päästövähennystoimia ja hiilinielujen kasvattamista
 - Merkittäviä panostuksia vihreään siirtymään
- **Maailman ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta**
 - Sähkön ja lämmön tuotannon tulee olla lähes päästötöntä 2030 loppuun mennessä
- **Koko EU Hiilineutraaliksi 2050 –mennessä, päästövähennystavoitteet**
 - 1000 mrd. euron investoinnit vihreään siirtymään 2030 mennessä

Vihreä siirtymä osana eri rahoituskokonaisuuksia

Taustaa

- Polku hiilineutraaliuteen vaatii erittäin merkittäviä investointeja, aikajänne rajallinen
- Luonnon monimuotoisuus ja elintärkeät ekosysteemipalvelut heikkenevät maailmanlaajuisesti

Kestävä elvytys ja vihreä kasvu

- Suomalaisten yritysten hiilikädenjäljestä tulee erittäin merkittävä kilpailuetu
- Suomi on yksi maailman kärkimaista Cleantech –alan patenteissa, merkittävää osaamista useilla eri osa-alueilla

Investointien kannattavuus

- Tutkimusten mukaan investoinnit kestäviin ratkaisuihin luovat merkittävästi enemmän pysyviä työpaikkoja kuin perinteisiin fossiilisiin ratkaisuihin kytkeytyvät
- Parhaimmillaan elvytystoimet sekä nostavat kysyntää, että tukevat ilmasto- ja luonnon
- monimuotoisuustavoitteita. Ne saattavat myös maksaa itsensä takaisin.

Tarkemmin: Kestävän elvytyksen työryhmän loppuraportti YM lokakuu2020

Julkinen ja yksityinen rahoitus

Budjettirahoituksen rooli

- EU rahoituksen käyttötarkoitukset tarkkaan rajattuja ja kohdennettuja, budjetin kautta tarvitaan merkittäviä panostuksia joka tapauksessa murrosten vauhdittamiseen
- Kansallisen vastinrahoituksen turvaaminen
- Kuntien vähähiilisten investointien vauhdittaminen ja siirtymän tukeminen
- TKI panostukset ja tuet
- Uudelleenkohdennukset ja reunaehdot

Yksityisen rahoituksen kasvu ja uudet mahdollisuudet

- Yksityinen sektori tekee suuren osan vihreistä investoinneista - sekä ennen kriisiä että sen jälkeen
- julkisen sektorin kyky rahoittaa vaadittavia toimenpiteitä pitkällä aikavälillä heikentyy
- Uusimuotoiset rahoitustavat, joilla yksityistä sijoituspääomaa pystytään hyödyntämään julkisten investointien ja tavoitteiden edistämiseksi nykyistä enemmän, esim. vaikuttavuusinvestoinnit

- Ekologinen kompensatio

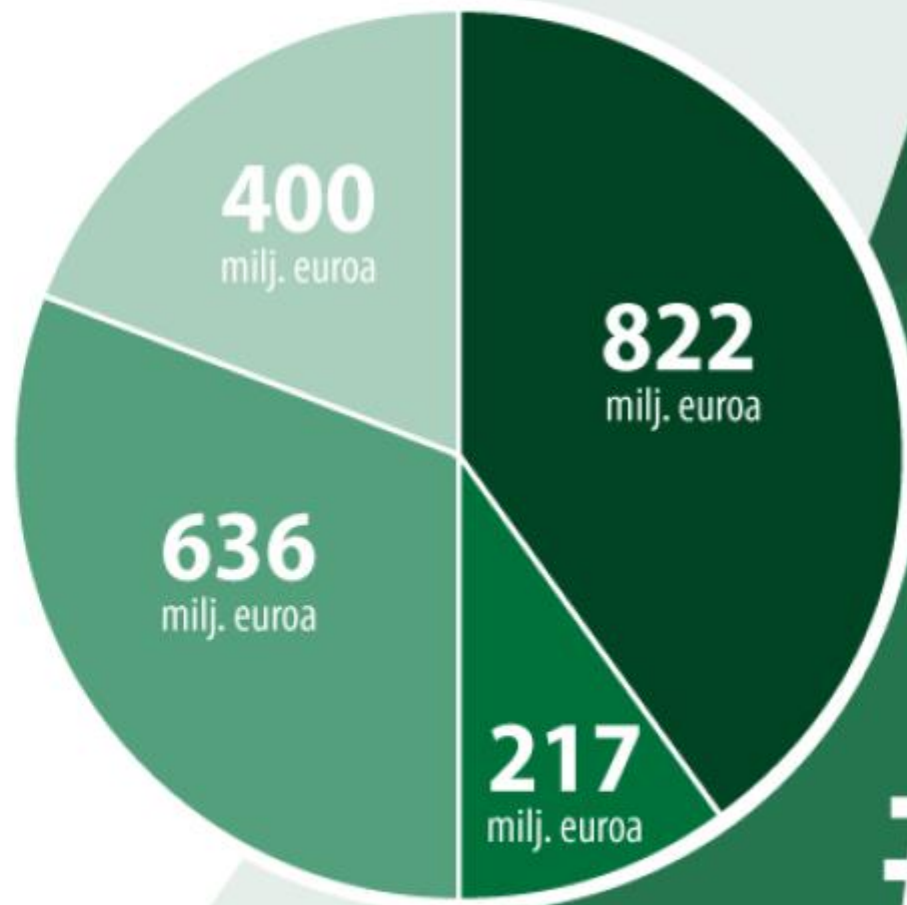
Kestävä kasvu –

Suomen alustavan elpymissuunnitelman rahoituksen jakautuminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

- Vihreä siirtymä
- Digitalisaatio
- Työllisyys ja osaaminen
- Sosiaali- ja terveyspalvelut

KESTÄVÄKASVU

EU:n asetuksen rahoituksen kriteerit

- Maakohtaiset suositukset ja euroalueen suositukset
- Pitkän aikavälin positiiviset vaikutukset ja rakennemuutoksen tukeminen
- Investoinnit ja uudistukset muodostavat yhtenäisiä kokonaisuuksia.
- Vihreän siirtymän (37 % rahoituksesta ja ”Do no significant harm” -periaatteen noudattaminen) digitalisaation (20 % rahoituksesta) tukeminen
- Investointi- ja uudistuskokonaisuuksien rahoituksen määräaikainen ja täydentävä luonne
- Rajat ylittävät hankkeet
- Kansallinen päätös: 50% RRF -määrärahoista vihreään siirtymään

Suomen kestävä kasvun ohjelman tavoitteet ja pilarit

Tavoitteita

- vähentää kasvihuonekaasupäästöjä
- kasvattaa tuottavuutta
- nostaa työllisyysastetta
- nopeuttaa hoitoon pääsyä
- edistää tasa-arvoa.

Kestävä kasvun ohjelmalla tuetaan tavoitetta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä kasvusta

Pilari 1: Vihreä siirtymä (822 milj. €), 1/2

1. Energiajärjestelmän murros (310 milj. €)
 - Investointeja energiansiirtoon- ja jakeluun sekä uuden energiateknologian käyttöönottoon
2. Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit (332 milj. €)
 - Investointeja mm. vetyteknologiaan, hiilidioksidin talteenottoon, teollisuuden kiertotalousinvestointeihin ja teollisuuden prosessien sähköistämiseen

Pilari 1: Vihreä siirtymä (822 milj. €), 2/2

3. Yhdyskuntien ja liikenteen vähähiiliset ratkaisut (40 milj. €)
 - Investointeja julkiseen ja yksityiseen lataus- ja tankkausinfrastruktuuriin
4. Rakennuskannan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentäminen (110 milj. €)
 - Tukea erillisöljylämmityksestä luopumiseen ja investointiohjelma kiinteistö- ja rakentamisalan ilmastonmuutossaasteisiin
5. Ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut (30 milj. €)
 - Investointeja peltojen kipsikäsittelyyn ja ravinteiden kierrätykseen sekä maankäyttösektorin ilmastokestäviin toimiin

Elpymisvälineen toimeenpano

- Rahoitusta haetaan toimivaltaisilta viranomaisilta. Tarkoitus käynnistää ohjelman toimeenpano mahdollisimman nopeasti kesällä 2021. Määrärahat tulee olla 100% sidottuna 2023 loppuun mennessä. Hankkeet voivat jatkua 8/2026 asti.
- Toimivaltaisia viranomaisia voivat olla esim. Business Finland, ELY –keskus, ministeriöt, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, jne.
- Osa instrumentaatiosta on vielä tarkastelussa, monin osin käytetään olemassa olevia tuki-instrumentteja.
- Rahoitukseen liittyy mm. ilmasto-, kiertotalouskriteereitä (komissio hyödyntää Climate Tracking –menetelmää hankkeiden arvioinnissa)
- Tuki% vaihtelee investointiluokittain
- Do no significant harm” -periaatteen noudattaminen

Alue- ja rakennepolitiikan EU-saannot 2021-2027 (ei sisällä vastinrahaa)

	Milj € (v. 2018 hinnat)
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)	422
REACT EU *	134
NSPA lisärahoitus	100
NSPA erityisrahoitus	308
EAKR/ESR perusrahoitus	916
Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg)	142

EAKR Ohjelmarakenne, maakuntien liitot ja ELY –keskukset toimeenpanevia viranomaisia, yht. 35% ilmastoratkaisuisiin

TL 1: Innovatiivinen Suomi (EAKR) (60 %)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

TL 2: Hiilineutraali Suomi (EAKR) (30 %)

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

TL 3: Saavutettava Suomi (EAKR) (10 %)

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen (vain Itä- ja Pohjois-Suomessa)

TL 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

• TL 6: Oikeudenmukainen siirtymä (JTF)

- Valmistellaan v. 2021

YM:n valtakunnallinen toiminta, EAKR

- Toiminnan kokonaisrahoitus on n. 27 milj €.
- YM:n valtakunnallinen toiminta sisältää kolme teemaa: Energiatehokkuus (n. 11,5 milj €), ilmastonmuutos (n. 4 milj €), kiertotalous (n. 11,5 milj €).
- Valtakunnallisessa toiminnassa olennaista, että sillä haetaan laajempia, maakuntarajat ylittäviä demonstraatio-/pilottihankkeita.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF

JTF-rahaston toimintaperiaate

- (1) Suomen kansallinen sitoumus päästöjen vähentämiseksi: turpeen energiakäytön puolittaminen
- (2) JTF-tuki siirtymän negatiivisiin alueellisiin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin vaikutuksiin vastaamiseksi, esim. maaraportin 2020 investointisuositukset:
 1. Aluetalouden uudistaminen ja vahvistaminen mukaan lukien uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja työpaikkojen luominen;
 2. Tutkimus- ja innovaatiotoimintaan tehtävät investoinnit mukaan lukien uuden korkean teknologian ja uusien innovaatoratkaisujen kehittäminen ja siirron edistäminen;
 3. Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus ja käyttötarkoituksen muuttaminen.
- Erityistoimet turvealalle sekä aluetalouden 'kompensointi'
- Koheesiotyyppinen rahasto kuten EAKR ja ESR+
- Kaikki JTF-toimet lasketaan 'automaattisesti' ilmastotoimiksi

Kriteerit Ilmastorahaston rahoitukselle

Ilmastorahaston osallistumisen yksittäisiin investointiaihioihin määrittää kolmiportainen arviointimalli ja investoinneille luotu kriteeristö. Jokaista investointiaihiota arvioidaan vasten näitä vaatimuksia hakijan toimittamien tietojen pohjalta ja Ilmastorahaston investoinneista vastaava tiimi tukee rahoituksesta kiinnostuneita kriteeristön soveltamisessa.

Kriteerit ja arviointimalli koostuvat taloudellisista ja muista kynnysehdoista, läpileikkaavista vaikutustavoitteista sekä rahoituskohdekohtaisista tarkemmista vaikutustavoitteista.

1. Kynnysehdot

Jokaisen rahoituspäätöksen tulee läpäistä kynnysehdot.

Kolme kynnysehtoa arvioidaan jokaista rahoituspäätöstä tehtäessä.

- Vähintään itsensä kannattelevaa liiketoimintaa
- Ilmastorahaston rahoituksella todennettava valtiolisäarvo
- Do no significant harm -tarkastelu

2. Ilmastorahaston vaikutuskriteerit

Priorisointi pohjautuu ensisijaisesti vaikutuskriteereihin...

Neljä yleistä vaikutuskriteeriä arvioidaan jokaista rahoituspäätöstä tehtäessä.

- Päästövähennyspotentiaali
- Tuottavuuspotentiaali
- EU-taksonomian mukaisuus (kyllä/ei)
- Liiketoimintapotentiaali, tuottavuushyödyt ja arvonnisa, jonka rahoitus mahdollistaa

3. Aihiokohtainen tarkastelu

...sekä rahoituskohdekohtaiseen tarkasteluun.

Lisäksi aihiokohtaisesti arvioidaan relevanteimmat muut näkökulmat

Aihiokohtainen tarkastelu, esim:

- Luonnon monimuotoisuusvaikutukset
- Vientipotentiaali
- Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
- EU-rahoitukseen kytkeytyminen
- ...

Muut rahoitusinstrumentit, esim.

Euroopan investointipankki EIP/EIF

- EIP:n vuotuiset lainanantovolyymit ovat viime vuosina olleet 63 -75 mrd €:n välillä
- Vuoteen 2025 mennessä pankki pyrkii siihen, että 50 prosenttia kaikesta sen rahoitustoiminnastaan olisi ilmastorahoitusta
- EIP-ryhmään kuuluu myös EIF eli Euroopan investointirahasto, joka tarjoaa riskirahoitusta pk-yritysten tukemiseen ja innovoinnin edistämiseen pääsääntöisesti rahastosijoitusten muodossa
- Suomalaisille lainansaajille myönnettiin vuonna 2019 rahoitusta yhteensä 1,8 mrd€ edestä, josta EIP:n kautta 1,7 mrd€.

Yksityinen vihreä rahoitus

Climate tracking –menetelmä

(käytössä mm. RRF ja EAKR –hankkeiden arvioinnissa)

- OECD:n kehittämä malli arvioimaan kehityshankkeita mm. Afrikassa
- EU on kehittänyt mallia siten, että voidaan arvioida suoraan miten eri investointi tukee ilmasto- tai ympäristötavoitteita.
- Komissio on laatinut taulukon, jonka mukaisesti jokainen hanke/investointi tulee luokitella ja taulukosta poimitaan hankkeen ilmasto- ja ympäristö%. Jäsenmaa ei voi itse arvioida hankkeen ilmastovaikutusta.
- Esim:

044bis	Commercial, industrial waste management: residual and hazardous waste	0%	100 %
045	Promoting the use of recycled materials as raw materials	0%	100 %
045bis	Use of recycled materials as raw materials compliant with the efficiency criteria ³²	100%	100 %
046	Rehabilitation of industrial sites and contaminated land	0%	100 %
046bis	Rehabilitation of industrial sites and contaminated land compliant with efficiency criteria ³³	40%	100 %
047	Support to environmentally-friendly production processes and resource efficiency in SMEs	40%	40 %
047bis	Support to environmentally-friendly production processes and resource efficiency in large enterprises	40%	40 %
048	Air quality and noise reduction measures	40%	100 %

019	Support for Innovation clusters including between businesses, research organisations and public authorities and business networks primarily benefiting SMEs	0%	0 %
020	Innovation processes in SMEs (process, organisational, marketing, co-creation, user and demand driven innovation)	0%	0 %
021	Technology transfer and cooperation between enterprises, research centres and higher education sector	0%	0 %
022	Research and innovation processes, technology transfer and cooperation between enterprises focusing on the low carbon economy, resilience and adaptation to climate change	100%	40 %
023	Research and innovation processes, technology transfer and cooperation between enterprises focusing on circular economy	40%	100 %

Do no significant harm -periaate

What is 'Do-No-Significant-Harm' (DNSH)?

- DNSH in the RRF to be interpreted within the meaning of **Article 17** of the Taxonomy Regulation (adopted in 2020)
- **Six environmental objectives** to which no significant harm should be done:

climate change
mitigation

climate change
adaptation

sustainable use & protection
of water & marine resources

transition to a circular
economy

pollution prevention & control

protection and restoration
of biodiversity & ecosystems

Yhdessä rakentaen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

